

РОЛЬ МУЗИКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ АКТОРІВ І ТЕАТРАЛЬНИХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ І–ІІ РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ

THE ROLE OF MUSIC IN THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF ACTORS AND THEATER PROFESSIONALS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF THE I–II LEVEL OF ACCREDITATION

Значення формування гармонійно розвинутої особистості зростає з кожним днем. Нині особливо гостро стоїть проблема формування творчої активності майбутнього спеціаліста, розвитку його професійної потреби в збагаченні свого інтелектуального потенціалу. Специфіка театральної професії потребує не тільки професійної гри на сцені, а й всього накопиченого в різних сферах життя досвіду, знання історії культури як сьогодення, так і попередніх часів, вміння використати у своїй роботі не тільки досвід, а й своє бачення тієї чи іншої проблеми та привнести щось нове. Написаний твір стає мистецтвом за умови талановитого виконання та талановитого сприйняття глядача. Тому головна мета виконавця – не тільки навчитись відмінно передавати зміст вистави, а й уміти викликати адекватну реакцію глядача.

Специфіка професії актора, а також звуко-режисера передбачає використання вміння вживатися в образ, вміння правдиво відтворювати на сцені різноманітні життєві ситуації, тому важливо виховати в майбутніх фахівців театру творче осмислення своєї праці, потребу у постійному процесі спостереження за навколишнім світом та визначити роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі, пізнавальної потреби в збагаченні свого інтелектуального потенціалу.

Необхідно звернути увагу на завдання, що пов'язані з формуванням професійних навичок та умінь.

Доцільно також використовувати методи з формування таких навичок, як дослідницька робота, критичне мислення, здібності аргументувати свою позицію, вміння порівнювати, аналізувати, узагальнювати, вчитися логічного розподілу матеріалу, ораторської майстерності, робити висновки тощо.

Крім того, необхідно навчити студентів працювати із літературою, комп'ютерними програмами, вміння виділяти головне, аналізувати прочитане, володіти правильною літературною мовою, привчати студентів до культури слухати не тільки себе, а й інших, вміння рецензувати і аргументовано висловлювати свої зауваження.

Мета цієї публікації – на основі традиційної та сучасної методики визнати роль синтезу всіх видів мистецтва у театрі та навчити застосовувати набуті знання на практиці.

Ключові слова: активізація, пізнавальна діяльність, міжпредметний зв'язок, про-

блемна ситуація, засоби художньої виразності, творчість, самостійна робота.

The importance of forming a harmoniously developed personality is growing every day. Today the problem of formation of creative activity of the future specialist, development of his professional need in enrichment of the intellectual potential is especially acute. The specifics of the theatrical profession requires not only professional acting on stage, but also all the experience gained in various spheres of life, knowledge of the history of culture both today and in the past, the ability to use in their work not only experience but also their vision and also bring something new. The written work becomes art under the condition of talented performance and talented perception of the spectator as well. Therefore, the main goal of the performer is not only to learn to perfectly convey the content of the play, but also to be able to provoke an adequate reaction from the audience.

The specifics of the profession of actor and sound director also involves the use of the ability to get used to the image, the ability to truly reproduce various life situations on stage, so it is important to educate future theatre professionals creative understanding of their work, the need for constant observation of the world and determine the role of students. educational process, cognitive need to enrich their intellectual potential.

Attention should be paid to the tasks associated with the formation of professional skills and abilities.

It is also advisable to use methods for developing such skills as research, critical thinking, the ability to argue their position, be able to compare, analyze, summarize, learn the logical distribution of material, public speaking skills, draw conclusions and more.

In addition, it is necessary to teach students to work with literature, computer programs, be able to highlight the main points, analyze what is read, have the correct literary language, teach students to listen not only to themselves but also others, the ability to review and express their comments. The purpose of this publication is to recognize the role of synthesis of all kinds of art in theatre on the basis of traditional and modern methods and to teach to apply the acquired knowledge in practice.

Key words: activation, cognitive activity, interdisciplinary connection, problem situation, means of artistic expression, creativity, independent work.

УДК 377.5

DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/28.45>

Сорокіна М.В.,

відмінник народної освіти,
викладач вищої категорії кафедри
гуманітарних і загальноосвітніх
дисциплін
Одеського театрального-художнього
коледжу

Постановка проблеми в загальному вигляді.

Кожен вид мистецтва, присутній у театрі, має своє неповторне навантаження і спонукає актора на створення правдивого образу на сцені.

Тому у програмі студентів всіх наших факультетів присутні всі види мистецтва: живопис (деко-

рації, грим та костюми), музика (звукове оформлення вистави), сценічна мова і майстерність, історія театру та мистецтва, хореографія, культурологія та багато іншого. Специфіка професії актора потребує широких знань із різних сфер життя. Крім постійного збагачення свого інтелекту

засобами мистецтва, необхідні тренування суто практичні, а саме: вокальні вправи, ансамблевий спів, сольфеджіо та теорія музики, тренування з акторської майстерності, танці тощо.

Головне для актора – використати свій життєвий досвід і не тільки розважити глядача, а й навчити його бути чесним і сильним, благородним і відважним у боротьбі зі злом.

У різних студентів той самий твір може визвати полярні асоціації, тому що утворюються вони у неповторному поєднанні індивідуальності слухача, його духовної культури, настроєності, потреб тощо. Кожен слухач малює власні йому картини, сприймає музику залежно від своїх переконань, особистих інтересів, смаку, освіти, культурного рівня, темпераменту тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Для насолоди мистецтвом необхідна художня освіченість.

Роль зацікавленості в навчанні визнавали видатні педагоги: Я. Коменський і Песталоцці, Ж.-Ж. Руссо, К.Д. Ушинський, Л.М. Толстий, А.С. Макаренко, Н.К. Крупська, В.О. Сухомлинський, особливо нині в боротьбі з естетичною сірістю, безідейністю і світоглядною всеїдністю. Тому в сучасних умовах ведуться активні пошуки шляхів підвищення виховного впливу навчального процесу, особливо мистецтва.

Свій досвід із проблем виховання стійкого інтересу до отримання знань висвітлили у своїх роботах такі видатні викладачі, як М. Гузик, С. Лисенкова, В. Шаталов, Т. Комарова та багато талановитих педагогів. Окремі колективи викладачів, такі як Миколаївське державне училище культури, Одеське училище мистецтва і культури ім. К.Ф. Данькевича, Одеський Державний морський університет та інші, склали із цієї проблеми колективну роботу. Підкреслюючи важливість взаємодії видів мистецтва у виховній роботі, видатний композитор Д.Б. Кабалевський присвятив багато своїх наукових робіт питанню виховання художньої та загальної естетики молоді, особливо поглибленню сприймання музики. Саме театр і став храмом усіх видів мистецтва.

Мета статті. Театральне виконавство зароджувалось у давніші часи з релігійного обряду, коли людина зверталась до сил природи за допомогою і ці бажання людей сформувалися в різноманітні ритуали, що потроху привели до сучасних форм спілкування акторів на сцені. Якщо спочатку ця дія мала релігійний характер, то нині театр розповідає про всі сфери життя людей.

Успіх – це не тільки прекрасна гра акторів, а й та атмосфера, яка створюється на сцені, а головне – реакція глядача, який часто стає не тільки споживачем, а й співавтором вистави.

Чим більше знає актор, тим краще його робота, тому головною метою формування професійної компетентності майбутніх акторів та звукорежисерів

є вміння створювати на сцені атмосферу творчості, зацікавленості. Завжди треба пам'ятати про триєдину задачу – «навчити», «розвинути» і «надихнути» на повсякденну працю. Акторська майстерність потребує не тільки знань техніки гри, а й глибокого проникнення в психологію героїв вистави. Для цього необхідні знання не тільки сценічної майстерності, а й глибокого проникнення в атмосферу епохи, характеру героїв та специфіку їхніх професійних навичок.

Виклад основного матеріалу.

1. Синтез всіх видів мистецтва в театрі.

Аналіз мови різних видів мистецтва та їх взаємозв'язок

Дивовижний світ музичного мистецтва! Його здатність заражати людей глибокими почуттями, передавати витончені відтінки настрою, доставляти насолоду красою звуків і прихованими в них музичними образами. Музика є двигуном слова письменника, палітри художника, різця скульптора, вона оживляє красу мови актора, примушує «мислити» тіло актора, спонукає «думати» тіло танцюриста, допомагає йому висловити яскраве враження.

Є в театру особлива якість, притаманна тільки йому: на кожній виставі актор створює свою роль якби заново, кожна вистава по іншому говорить про життя людей. Театральний глядач бачить на сцені героїв з їх радощами та стражданнями, думками та почуттями і співчуває тому, що відбувається на його очах. У цьому живому спілкуванні актора і глядача і є величезна сила мистецтва театру. Театр зображує типові характери в типових обставинах. Глядачі впізнають часто себе чи своїх співвітчизників навіть в історичних виставах. «Театр – не отображающее зеркало, а увеличивающее стекло», – сказав В.В. Маяковський, і він точно визначив головну роль у виставі драматурга і актора. Великі драматурги (Есхіл, Софокл, Аристофан, В. Шекспір, Лопе де Вега, Ж.-Б. Мольєр, К. Гольдоні, М. Гоголь, О. Островський, А. Чехов, М. Горький), визначні актори П. Мочалов, М. Щепкін, М. Єрмолова, В. Качалов, Б. Щукін та багато інших вміли у своєму прекрасному мистецтві порушувати важливі питання життя. Ось чому так важливо знати історію театру майбутнім акторам та іншим спеціалістам театру.

Музика і драма – це синтез багатьох видів мистецтва, в тому числі живопису (декорації, грим, костюм, бутафорія), хореографії, світлотехнічного забезпечення, звукорежисури.

Витоки взаємовідношення музики і інших видів мистецтва багатогранні.

Коріння літератури і музики, закладені в процесах праці, сягають у глибину сторічч. Багато часу музики була складовою частиною ритуалу. Самі животворні сплави слова і музики лежать у народній пісні, що є невмирущим джерелом мудрості та духовності народу.

В.І. Ястребцов говорив: «Поэзия слова дает мысль, и по ней нужно создать образ и настрое-

ние, а музика непосредственно дает настроение, и по нему надобно воссоздать мысль и образ».

Мова слова і мова музики, на перший погляд, дуже різні: слово перш за все впливає на розум людини, тоді як музика звертається безпосередньо до її емоцій. Музика «мислить» емоціями, і в цьому є її перевага. Що ж тоді їх зближує? А об'єднує їх **інтонація!**

Інтонація виникла разом із мовою, а можливо, ще раніше з вигуків задоволення, страху, розлюченості, захвату, із почутих людиною голосів навколишньої природи. Так, австрійський композитор І. Штраус написав свій відомий вальс «Казка віденського лісу» на матеріалі голосів природи.

Інтонація – міжнародна мова почуттів. Саме інтонація визначає характер людини та її емоційний стан. Тому інтонація – головний засіб роботи актора над образом. Для тренування в акторів є така спеціальна дисципліна, як «Сценічна мова», де студенти засобом промовок працюють над виразністю сценічної мови. Музика не дає конкретних образів, вона говорить переважно звуками. Музика певним чином впливає на слухача, знаходить відгук у його душі пульсацією ритмів, нарощуванням чи спадом динаміки, тембром та іншими засобами. Визначну роль у музичному мистецтві відіграє **мелодія**. Вона несе в собі художній образ.

Ніщо не може краще продемонструвати єдність мови і музики, ніж **речитатив** – особливий вид співу, який спирається на інтонацію мови і перетворює її за законами музики (спів на одному звуці). Старовинні думи співали на один стримано-безпристрасний мотив, актори грецького театру також проспівували свої монологи на звуках однієї висоти.

Слово бере участь у всіх жанрах, де музика поєднана з голосом людини (виключаючи лише вокалізи та концерти для голосу з оркестром).

Під час вистави герої вистави виконують пісні, романси, ансамблі і навіть хорові номери. Тому дисципліни «Сольний спів», «Музичний інструмент», «Вокальний ансамбль», «Теорія музики» та «Сольфеджіо», займають значне місце в програмі акторів, що суттєво збагачує їх гру та враження глядачів від вистави. Музику і поезію споріднює також **ритм**. У кожному вірші ми відчуваємо свою інтонацію і ритм, тому поезія часто стає основою музичного твору, а живопис – це декорації, костюм, грим актора. Тому у гримерів та костюмерів живопис – це головна навчальна дисципліна, а в акторів – вправи з дикції та акторської майстерності.

Деякі вистави повністю збудовані на матеріалі музики. Це опери, балети, оперети, мюзикли тощо.

Вірші видатних поетів самі по собі музичні, тому часто стають основою романсу, оперної вистави. Яскравим прикладом гармонійного сполучення слова і музики є поезія О.С. Пушкіна. Доказом цього є те, що майже всі вірші (і не тільки поезія, а й прозаїчні твори) стали темою багатьох творів музич-

ного мистецтва (романси, опери, балети, музика до драматичних вистав, музика до кінофільмів тощо). На тексти композитори написали такі опери: М.І. Глінка – оперу «Руслан і Людмила», А.С. Даргомижський – опера «Русалка», М.П. Мусоргський – оперу «Борис Годунов», П.І. Чайковський – опери «Євгеній Онегін», «Мазепа», «Пікова дама», М.А. Римський-Корсаков – опери «Казка про царя Салтана», «Моцарт і Сальєрі», «Золотий півник», С.В. Рахманінов – опера «Алеко», Б. Асаф'єв – «Бахчисарайський фонтан», Р.М. Глієр – «Мідний вершник». Загалом до Жовтневої революції на вірші О.С. Пушкіна написано 1000 музичних творів, а нині кількість їх зростає.

Велику роль і в поезії, і в музиці відіграє ритм. Так, у баладі Ф. Шуберта «Лісовий вершник» відчувається ритм вершника, що скаче по дорозі, тримаючи на руках хвору дитину. Інтонація добре передає почуття страху і відчаю, а також акомпанемент малює нам картину нічного лісового пейзажу.

Завдяки динаміці (посилення та зменшення звучності), і в поезії, і в музиці цей засіб виразності дає змогу відобразити дію. Завдяки динаміці композитор може намалювати картину сходу і заходу сонця, як в Е. Гріга в увертюрі музики до вистави «Пер Гюнт» чи фантастичний образ тролів у сцені «В печері гірського короля», де композитор майстерно розгортає музику цієї сцени від таємничого звучання основної теми в басах, поволі посилюючи динаміку, підвищуючи регістр до потужного і дзвінкого проведення, що надає сцені фантастичного характеру.

Точно таким прийомом користується інший композитор, а саме Д.Д. Шостакович у «Ленінградській» симфонії, коли малює образ фашистської навали. Крім нарощування сили звучання, композитор використовує гру на флейті – пікколо, пронизливий голос якої підкреслює огидний образ ворога.

У кожного музичного інструменту так само, як і в голосі людини, є свій тембровий колір і від вибору цього кольору залежить характеристика художнього образу. Наприклад, в опері М.А. Римського-Корсакова «Снігуронька» автор доручив партію героїні високому жіночому голосу сопрано, який підкреслює головну особливість героїні – холод. Крім того, образ Снігуроньки подано в розвитку: в I акті опери її супроводжує холоднувата флейта, а наприкінці вистави, коли Снігуронька пізнала любов, їй вторить скрипка, теплий голос якої схожий із голосом людини.

Художники-живописці, такі як В.В. Васнецов, своїми засобами підкреслюють характер героїні: срібляста, блакитна гама кольорів підкреслює її холодну суть, а рожева гама її костюму – її людяність.

Видатний композитор Г. Свиридов у музиці до кінофільму «Заметіль», крім живих героїв Марії Гаврилівни та гусарського полковника Бурміна, виводить ще два героя – образ долі (Фортуни) і

любові. Перша тема – це любов (дуєт двох скрипок), а друга – доля, невблаганність якої підкреслює тема в виконанні труби, тембр якої підкреслює її суворий характер.

Незвичайний образ природи – заметіль завдяки особовій технології виконання на струнних інструментах: хроматична структура мелодії та бистрий темп малюють нам пейзаж, що створює не просто картину заметілі як природного явища, а являє собою символ містичної сили, яка своїм втручанням у життя героїв змінила їхнє життя.

Дуже схожий ефект справляє в рок-опері О. Рибнікова «Юнона і Авось», коли на моряків, що прийшли до храму помолитися перед довгою дорогою до Америки, пронизливий голос Богоматері буквально спадає з неба.

Наведені мною приклади аналізу музичного твору, які навчають майбутніх акторів та особливо звукорежисерів осмислено підходити до своєї роботи, використовуючи засоби музичної виразності в створенні художнього образу. Тому важливо не тільки вивчати таку дисципліну, як «Музична література», а й відвідувати філармонію та оперний театр.

Часто критики під час аналізу живописних творів вживають термін «музикально», підкреслюючи вищі критерії краси і гармонії мистецтва. Сім музичних звуків і сім райдужних кольорів створюють дивовижну музично-кольорову гаму. Так, у творчості видаткового литовського художника М. Чюрльоніса, який був не тільки художником, а й дивним композитором, багато творів одержали музичні назви («Соната зірок», «Прелюд ангела», «Соната пірамід»). «Вселенная представляется мне большой симфонией, люди – как ноты», – писав М. Чюрльоніс.

Саме почуття враження дало новому в ті часи напряму в мистецтві назву **«імпресіонізм»**. Художники імпресіоністи вийшли на пленер і стрімкими точними ударами пензля переносили на полотно миттєві настрої природи. Серед них виділяються картини Клода Моне, які зображують міст Ватерлоо і собор у Руані. На полотнах і собор, і міст розчиняються в переливах світла і кольору. Промінь сонця крізь туман скочає по вежах і арках собору, будівля наче тане в кольоровому мареві і можна уявити, що лунає музика Й.С. Баха (ре-мінорна токата). Недарма архітектуру називають «застиглою музикою».

Музика і театр товаришують із давніх часів. Засоби використання музики в театрі різні. Знайти в виставі належне місце для музики – важливе завдання для студентів відділу звукорежисури.

Іноді можна використовувати одну й ту саму мелодію протягом всієї вистави, надаючи їй різного настрою. Так це було в виставі О. Островського «Дохідне місце», коли режисер знайшов одну деталь, яка надала виразності виставі: протягом усього дійства дружина головного героя

Жадова Поліна наспівує одну й ту саму пісню Гурильова «Матінко, голубонько», тільки кожного разу по-іншому, залежно від різних обставин, а саме: на початку вистави – нуднувато, потім замислено, передаючи смуток, самотність, далі в пісні звучить кокетство і в самому фіналі роздратованість.

Цей засіб зветься «музична характеристика». Повторення музичної фрази протягом всієї вистави підкреслює психологічний і змістовий зв'язок епізоду з попереднім, нагадує про єдину лінію вистави, наскрізну дію.

Особливо це важливо в оперних виставах, де музика існує не сама по собі, а для розкриття дії: одна й та ж музична тема, залежно від події набуває іншого звучання. Наприклад, в опері Дж. Верді «Ріголетто» на початку вистави звучить пісенька Герцога «Серце красуні», що яскраво підкреслює пустотливий характер героя, а коли у фіналі опери вона набуває трагічного характеру тому, що Ріголетто усвідомлює весь жах своєї трагедії. Цей засіб використовується, щоб підкреслити контраст між легковажністю Герцога і відчаю Ріголетто.

Музика і драма – це синтез багатьох видів мистецтва, в тому числі і живопису (декорації, грим, костюм, бутафорія), хореографії, світлотехнічного забезпечення, звукорежисури.

Режисер забезпечує синтез вокального таланту і акторської майстерності. Крім режисера, акторів та художників у театрі є ще одна професія – це диригент оркестру, який силою своєї талановитості не тільки слідує за чистотою музики, точним виконанням всіх вказівок автора, а й часом збагачує первинний задум автора. Так, одного разу відомий диригент А. Тосканіні повернув опері Дж. Верді «Травіата» справжній зміст тільки тим, що змінив темп музики, який, до речі, композитор сам вказував у партитурі, але на це ніхто не звернув уваги. Музика отримала стрімкість, зазвучала більш емоційно, загострюючи конфлікт між героями.

Музика перестала бути рабинею тексту, вона сама здібна розкривати задум автора, іноді вона стає повноправним героєм вистави. Так, у балеті А. Хачатуряна «Маскарад» музика вальсу, яким відкривається балет, виконує роль розповідача, з перших акордів музика не тільки запрошує нас на маскарад, а й застерігає нас передчуттям трагічної розв'язки подій. У звуках вальсу ми чуємо неспокій, передчуття біди. Взагалі вальсу притаманна легкість, невагомість, але тут він несе велике психологічне навантаження.

Балет має свою мову, артисти балету «розмовляють» із глядачем мовою рухів, міміки, жести. Образи, створені балетними акторами, – це не гіпсові зліпки з дійсності, а оживлена скульптура – «застигла пантоміма».

Створення балету починається з написання лібрето, де визначаються сюжет, характер героїв та їх взаємовідносин, а також ідея і мета вистави.

Частіше основою лібрето стають казки, легенди, міфи. Образи Орфея і Прометея хвилювали композиторів різних часів і нині також хвилюють.

Наприкінці ХХ ст. титан Прометей простягнув кризь тисячоліття свою руку музичному титану Л. ван Бетховену, який написав балет «Прометей», а наприкінці цього ж століття скрябіновський Прометей став знаменням передгрозової, передреволюційної доби. У «Поемі вогню» А. Скрябін надзвичайно тонко поєднує не тільки музичну партитуру, а й кольорову.

Скульптури героїв грецьких міфів часто прикрашають будівлі. Наприклад, Аполлон і Мельпомена на даху Великого театру в Москві і в Одесі, на вході в Ермітаж у Петербурзі відвідувачів зустрічають могутні велетні Атланти.

Крім опери і балету, є ще оперета та мюзикл, які втілили в собі єдність слова, музики, співу, хореографії, декоративно-ужиткового мистецтва, де простими для сприйняття засобами весело і цікаво вирішуються серйозні проблеми.

Нині ніхто з нас не уявляє собі кінофільму без музики. Музичне оформлення кінофільму створює атмосферу сюжету, передає авторське ставлення до подій. Важливо уявляти собі епоху, коли жили герої, особливості їх взаємин. Похмура і важка музика Д.Д. Шостаковича вступу до трагедії «Гамлет» малює нам образ страшної трагедії, що розігралась у холодних стінах замку Ельсінор, де зіткнулися благородство і підлість, де царює неправда та лицемірство.

Дуже живописна музика С.С. Прокоф'єва малює похмурий ранок на Чудському озері в к/ф «Олександр Невський», передчуття кривавих подій: важка хода коней, удари схрещеної зброї, стогін людей, що гинуть.

Часом композитор навмисно використовує контрастні теми для того, щоб викликати у глядача сильніші емоції. Наприклад, у кінострічці С. Бондарчука «Доля людини». У сцені, де фашисти відбирають полонених до газових камер, звучить вульгарна мелодія пісеньки «О донна Клара», і трагедія людей, приречених на загибель, стає ще більш жакливою.

У кіно часто звучать пісні, які втілювали собою обличчя часу, багато з них стали жити своїм окремим життям, такі як пісні з кінофільмів «Цирк», «Діти капітана Гранта» І. Дунаєвського, «Сім миттеостей весни» М. Таривердієва тощо.

Таким чином, аналізуючи твори мистецтва, особливості засобів художньої виразності, специфіку епохи, актуальність розкритої проблеми, що вже існують у театрі, студенти навчаються свідомо оволодівати навчальним матеріалом. Такий аналіз сприяє саморозвитку та самоактуалізації особистості студента. Усі наведені приклади високого мистецтва можуть стати відправною точкою для удосконалення професійної компетентності майбутніх акторів та театральних фахівців.

2. Практичні завдання

Вирішальна якість кіномузики визначається не тим, яка вона сама по собі, а тим, наскільки переконливо вона виконує завдання, заради якого її вписали в фонограму фільму. Тому для студентів відділення звукорежисури навчитись правильно підбирати музику не тільки до вистав, а й інших заходів – це основна задача. Для вдосконалення свого професіоналізму я пропоную студентам такі завдання:

1. Написати сценарій до невеликої розповіді, міфу чи байки з музичним оформленням.
2. Надати характеристику улюбленого героя і засоби відтворення ролі.
3. Написати сценарій заходу (режисери).
4. Підбрати музику до декламації віршованого тексту.
5. Представити знайому художню картину на сцені за допомогою міміки, костюму та бутафорії (інсценування).

Висновки. Ефективність процесу формування професійної компетентності майбутніх акторів та фахівців театру – основна і дуже важлива мета навчання студентів театральнo-художнього коледжу. Специфіка його в тому, що цей процес потребує постійного поповнення знань із різних сфер життя, бо герої вистав можуть бути різних спеціальностей, різних характерів і для того, щоб зіграти роль треба володіти специфікою різних професій, особливостями мови, характеру та манерами поведінки свого героя, що потребує постійного спостереження за людьми і постійного навчання.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бондаревский В.Б. Воспитание интереса к знаниям и потребности к самообразованию. Москва : «Просвещение», 1985. 143 с.
2. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури : навчальний посібник. -2-ге вид. Харків, 1995. 336 с.
3. Поліщук Е.П. Історія культури : Короткий довідник. Київ, 2000. 196 с.
4. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : навч. видання / За загал. ред. Яртіся А.В., Фендрика С.М., Черепанової С.О. Львів, 1994. 496 с.
5. Литературный энциклопедический словарь / под общ. ред. Кожевникова В.М., Николаева П.А. Москва, 1987. 752 с.
6. Надимська С.Б., Пугачова Н.О. Організація навчально-виховного процесу з соціально-гуманітарних дисциплін у вищих навчальних закладах I–II рівня акредитації. Методичні рекомендації. Одеса, 2007. 22 с.
7. Руденко Т.М., Черевков В.О. Організація самостійної роботи студентів у вищих училищах культури та засоби її активізації. Методичні рекомендації. Київ, 2005. 40 с.
8. Семушкина Л.Г., Ярошенко Н.Г. Содержание и методы обучения в средних специальных учебных заведениях. Москва, 2990. 192 с.